

*Hela Sverige
ska leva!*

Västmanlands Länsbygderåd

U-Svänggen

Nr 3/2014 • Sept

Informationsblad från Länsbygderådet i Västmanland

Upplaga 250 ex

Bredband till varje by 2015... sid 3

Den stora branden i Västmanland... sid 4

Dramatiserade visningar... sid 5

Mera färg på Dingtuna... sid 6-7

Redaktören har ordet

Du är välkommen att läsa detta nummer av U-Svängen, men inte bara läsa och bläddra denna gång. Vi kan visa ett par exempel på vad föreningar och deras flitiga medarbetare har åstadkommit sedan vi möttes sist, tillsammans med ett debattinlägg från HSSL, en redovisning med några exempel på förslag som kommit in till HSSL från hela landet på tankar om vad vi alla kan ställa oss bakom i fråga om utveckling av landet utanför de stora tätorterna. Likaså inbjuds du att delta i en konferens om integration, som arrangeras på flera ställen i landet.

Men också din egen medverkan eftersöks, när vi med hjälp av U-Svängen ber dig skicka in berättelser om personliga upplevelser av den stora katastrofbranden i vårt län. Berätta om dina egna tankar och erfarenheter – det är viktigt att bevara berättelserna!

Nu blir det höst och när du får det här numret av U-Svängen har Sverige haft ett omfattande politiskt val. Nu gäller det att följa upp det nya läget och ordna så att Hela Sverige Kan Leva!

Ing-Britt Klang, red U-Svängen

Hela Sverige ska leva/ Västmanland

är en ideell förening. Rådet ska vara länken mellan centrala, regionala, kommunala och lokala aktörer. På så vis kan den lokala utvecklingen främjas.

Vill du eller dina kontakter läsa U-Svängen på nätet, gå till www.helasverige.se och klicka på "Välj länsbygderåd" för att se Västmanland.

Hösten är här

Nu har vi i Länsbygderådet Västmanland inlett höstens arbete med uppdateringen av våra medlemsregister. Jag har via våra kom-muner tagit fram listor på de föreningar som är registrerade där. Att det var så många kunde vi inte drömma om. Inser också att det kommer att ta tid att genomföra arbetet, men då kommer vi att ha aktuella uppgifter och i och med det lättare kunna nå ut till våra medlemmar.

Vi har haft en alldeles otrolig sommar och än håller värmen kvar sitt grepp om oss. Hoppas vi får en härlig höst med hög och klar luft. Markerna är redan överfulla av Karl-Johansvamp och äppelträden tyngs av all frukt. Kan vi också hoppas på att både gula kantareller och trattkantareller får fart nu så vi kan fylla förråden.

Med önskan om en trevlig höst

Helen Fablin, Ordförande

Välkomna

till en inspirerande dag om etablering av nyanlända på landsbygden

Konferensen riktar sig främst till dig som i någon form arbetar med integration av utrikesfödda på mindre orter. Vår förhoppning är att ni som deltar ska fördjupa era kunskaper i ämnet och skapa rätt förutsättningar för nyanlända där ni verkar. Vi hoppas också att ni hjälper oss att sprida informationen och de goda exemplen vidare i era respektive hemkommuner.

Moderator under dagen är Zinat Pirzadeh, iransk-svensk skådespelare och författare.

Datum: 30 september 2014 Tid: 9.30 - 16.00

Plats: Uppsala Konsert och Kongress

Programmet hittar du på hemsidan

Anmälan sker via ett webbformulär på Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/upsala (se under kalender)

Väl mött denna dag!

Frågor och övrig information:

Olof Molund 010-22 33 406, Länsstyrelsen Uppsala län.

Arbetsförmedlingen

Hela Sverige ska leva!

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN
Uppsala
KOMMUN

Ett snabbt bredband är en förutsättning för att landsbygden ska kunna leva och utvecklas. Regeringens mål är att senast 2020 ska 90 procent av de svenska hushållen ha 100 Mbit/s, medan de resterande tio procenten ska ha goda möjligheter att använda elektroniska samhällstjänster och service. Det målet duger inte. **Vi säger: Varenda by ska ha 100 Mbit/s senast 2015.**

På landsbygden kan modern teknik uppväga långa fysiska avstånd. Ett väl utbyggt bredband ökar också landsbygdens attraktionskraft och gör glesbebodda områden bättre rustade för dem som vill leva där.

Närvaro på nätet är oundgängligt för de flesta företag. Rapportering till Skatteverket och betalning av arbetsgivaravgifter måste i praktiken göras via nätet. Och

Bredband till varje by 2015!

snabbt bredband är ett verktyg för att skapa fler arbetstillfällen på landsbygden, då anställda kan arbeta hemifrån i större utsträckning – det minskar också utsläppen eftersom det minskar resandet.

På landsbygden startar många fiberföreningar för att själva bygga för bredband där marknaden inte är intresserad. De lägger ner en enorm mängd timmar i ideell arbetstid och gör stora personliga ekonomiska satsningar. Bättre och snabbare kommunikationer på landsbygden är resultatet av dessa ansträngningar!

Målen för utbyggnaden av bredband måste höjas och föreningarna behöver mer resurser. Vi har några konkreta uppmaningar till våra politiker:

Höj målet och besluta att det ska finnas bredband på minst 100 Mbit/s i varenda by, senast 2015.

Anslå ytterligare 1,5 miljarder av nationella medel till lokala fibernätverk fram till och med 2015, utöver pengar till sammankopplingen av nätverken.

Ge en lämplig aktör i uppdrag att organisera ett nationellt supportkansli för fiberföreningar och skjut till de resurser som krävs för att göra detta. Vi erbjuder oss att ansvara för denna funktion tillsammans med andra aktörer.

Ase Blombäck, ordförande
Riksorganisationen Hela Sverige ska leva
Staffan Nilsson, ordförande
Riksorganisationen Hela Sverige ska leva

100-LISTAN

NÅGRA EXEMPEL PÅ HUR LIVET PÅ LANDSBYGEN KAN GYNNAS

Under våren 2014 har Hela Sverige Ska Leva på olika kanaler fått in förslag på åtgärder som gynnar livet på landsbygden. De kommer från Landsbygdsriksdagen, Facebook, HSSL:s hemsida med flera kanaler.

Här nedanför finns några exempel – icke sorterade i någon speciell ordning – på de vitt skilda önskemålen/idéerna från hela landet. Den som önskar se hela dokumentet på 100 punkter är välkommen att ta kontakt med redaktören för U-Svängen, så kommer det en pdf till din dator!

- Regeringen bör höja breddbandsmålet och besluta att det ska finnas bredband på minst 100 Mbit/s i varenda by, senast 2015.
- Förändra reseavdragen så att de gynnar landsbygden.
- Gör det möjligt att vara mantalsskriven på sitt fritidsboende under viss del av året.
- Regeringen bör ta fram en tydligare nationell breddbandsstrategi för genomförande av breddbandsmålen, och se till att alla kommuner tar fram strategier och planer som innefattar hela kommunen.
- Anslå 150 miljoner per år av statliga medel för etablering och drift av servicepunkter i kommunerna. De 100 miljoner per år som regeringen skjuter till per år via Landsbygdsprogrammet är en bra början.
- Gör det praktiskt möjligt för skolor och liknande att köpa lokalt producerad och ekologisk mat.
- Intäkterna från momsen från besöksnäringen ska hamna där den uppkommer, alltså i den kommun där exempelvis övernattningen sker. Det skulle göra det lönsamt för alla kommuner att satsa extra på besöksnäringen. Det medför också att skatten går tillbaka dit där eventuella naturresurser utnyttjas.
- Det ska finnas medel avsatta för långsiktiga integreringsprojekt även på landsbygden.
- En statlig satsning på turism behövs, exempelvis med personer som anställs på regional nivå för att stötta samverkan mellan olika turistaktörer.
- Höj ersättningen till ombud för post, apotek, spel, etcetera.
- Det måste finnas ett utbud av kultur i hela landet. En ökad satsning på de allmänna samlingslokalerna, bygdegårdar, Folkets hus och nykterhetsrörelsens lokaler gör detta möjligt!
- Digitalisera de små samlingslokalerna. Med kraftfullt internet på plats, kan de bli kommunikationscentran för både internet-baserade servicelösningar, kultur samt distansarbetsplatser.

DEN STORA BRANDEN

i Västmanland

Vårt län kom under en tid i centrum för all uppmärksamhet, när en olycklig eldsvåda inte kunde stoppas, utan tog för sig av oerhörda skogsytor och marker. Yrkesfolk inom brandförsvaret, polis, armé och länsstyrelse fick ett tillfälle att använda och förbättra sina katastrofplaner. Kommunala befattningshavare och deras organisation ansträngdes hårt för att kunna hantera detta oväntade.

Men hur upplevde du själv denna katastrof? Du som är bosatt eller verkar inom de skadade områdena – hur kunde du och din familj, dina grannar och vänner skapa en slags vardag i röran?

Blev du tvingad att klara dagarna på egen hand, eller utvecklades en samverkan mellan människor för att klara påfrestningarna? Du som hade byggt en egen oas för fritiden i den nu förstörda naturen – hur upplever du förlusten av din tillflykt?

HSSL i Västmanland, genom U-Svängen, vill gärna ge dig en möjlighet att skilda din personliga upplevelse av katastrofen. Adressen till oss finns här i tidningen, om du väljer att skriva på egen hand. Vill du berätta för oss, men inte känner för att skriva, så går det alldeles utmärkt att ringa till redaktören, som kan återge din berättelse i ord.

Det är angeläget att så många som möjligt hör av sig med egna berättelser. De kommer att tryckas i U-svängen, men vem vet – kommer tillräckligt många berättelser, kanske vi kan åstadkomma en liten bok!

Just din berättelse är viktig!

Skriv ett brev till: Ing-Britt Klang,
Åsgatan 4 B, 72463 Västerås

Skriv ett mail till:
ingbrittolasse@bredband2.com

Ring till:
073-999 33 69

SVEDVI-BERG HEMBYGDSFÖRENING

DRAMATISERADE VISNINGAR

Att dramatisera visningarna av muséerna har blivit mer vanligt och mycket trevligare för besökarna. Även Svedvi Berg Hembygdsförening har börjat med det, men i mindre omfattning än så länge. Vi började för ett antal år sedan med så kallade "tidsresor" för årskurs 7 i Hallstahammar. Eleverna får då klä sig i kläder från förra sekelskiftet och prova på att göra saker som man gjorde då, 1904, som att stoppa korv, slipa liar, slå gräs med lie och skura mattor. Man väver även in historiska händelser, som den stora strejken i Hallstahammar och utvandringen till Amerika, men också Strömsholms kanals historia och människorna som levde vid kanalen under den här tiden. Det här sättet att undervisa om bygdens historia är mycket omtyckt bland eleverna och kommer att försätta så länge vi orkar och skolan vill.

Ur detta har sedan idén om att dramatisera visningar för övriga besökare kommit, och man har gjort några visningar som

har varit mycket uppskattade. Vi har inget manus, utan man tar det som det faller, eftersom vi som deltar i visningen är samma personer som arbetar ideellt i föreningen sedan många år och kan bygdens historia. På det viset blir visningen inte statisk, utan man improviserar från gång till gång, men utan att ändra på de historiska händelserna. Så blir det även mer intressant och roligare för oss som deltar.

Vi fortsätter att arbeta med utvecklingen av våra dramatiserade visningar och söker nya idéer och hoppas att vi framöver oftare ska kunna genomföra dramatiserade visningar för våra besökare. Det kräver dock ett väldigt stort engagemang från våra medlemmar och framför allt mycket tid att lägga på detta, men det är ju så vansinnigt roligt.

Svedvi Berg Hembygdsförening gm Regina Da Re

Den nymålade stationsbyggnaden lyser idag i samma färger som vid invigningen för drygt 100 år sedan.

Förutom ett stort arbete med flytt och återuppbyggnad av godsmagasinet har medlemmarna nyss avslutat en omfattande renovering av stationshuset. Inte nog med att de själva skaffat fram pengarna till renovering och ommålning, de har också gjort allt arbete själva. Dessutom lyser den nymålade byggnaden idag i samma färger som vid invigningen för gott och väl hundra år sedan: väggarna är solgula och snickerier i övrigt vita.

”Målararbetet håller hög klass,” säger Hans Frisholt i föreningen. ”Vi har lyckats engagera duktiga och intresserade medlemmar. Trots att vi kämpar mot en hög medelålder bland föreningens medlemmar lyckas vi ändå uträtta mycket för Dingtuna, t ex möblera stationen med skänkta möbler och sätta upp en västuga i gamla väntsalen. Vi vill gärna se nya och något yngre medlemmar i vår förening, så vårt arbete för trakten kan fortsätta!”

Duktiga och engagerade medlemmar utförde arbete.

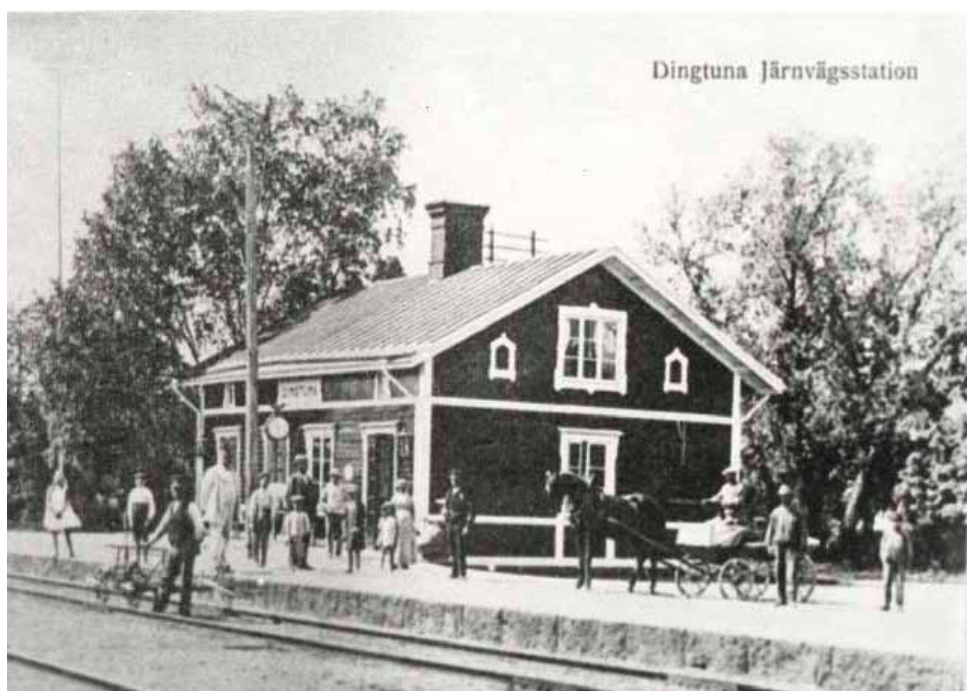
Mera färg på Dingtuna

När järnvägen Köping - Västerås - Tillberga blivit klar, fick Dingtuna 1876 ett stationshus med biljettkontor, bostad för stationsföreståndaren, toaletter osv. Under åren har stationshuset och dess granne godsmagasinet tjänat troget vid järnvägen, ända till nedläggningen 1975. Men Dingtuna-Lillhärad Sockengille tyckte att byggnaderna skulle underhållas och vara kvar, trots att själva hållplatsen flyttats till väster om stationen, och köpte dem 2002.

Som en uppskattning av Dingtuna-Lillhärad Sockengille och deras arbete för hembygden vore det väldigt trevligt att om kvällen stänga sin TV en stund och använda sin dator till att söka upp föreningen på Google "dingtuna-lillhärad sockengille".

Mycket bättre underhållning än du kan tro, med historia, berättelser och bilder om föreningen och t ex stationen i Dingtuna.

Dingtuna Järnvägsstation 1914.

Länsbyggerådets styrelse 2014

Ordförande
Helen Fahlin
Korsbacksvägen 17
737 91 Fagersta
070-576 49 60
helen.fahlin@helasverige.se

Ann-Marie Karlberg
Barkarövägen 14
736 93 Kungsör
0221-301 22, 072-510 45 25
ann-marie.karlberg@hotmail.com

Kassör
Nils-Gunnar Nilsson
Rikshusvägen 1 A
722 33 Västerås
021-604 58, 073-638 10 78
nigun44@gmail.com

Marlene Carlsson
Släntvägen 3 A
739 30 Skinnskatteberg
arb. 0222-450 34, 073-770 68 44
marlene.carlsson@skinnskatteberg.se

Sekreterare
Ing-Britt Klang
Åsgatan 4B
724 63 Västerås
021-41 67 70, 073-999 33 69
ingbrittolasse@bredband2.com

Per-Olof Graaf
Lingongatan 12
733 37 Sala
0224-261 70, 070-268 22 92
p.graaf@telia.com

Inge Larsson
Kvarnäingsvägen 10
730 61 Virsbo
0223-344 20, 070-665 45 43
virsboinge@telia.com

Ansvarig utgivare av U-Svängen: Länsbyggerådets ordförande Helen Fahlin.

Skickas till länets ca 110 lokala utvecklingsgrupper, kommunala tjänstemän, turisttbyråer, organisationer som Coompanion, LRF, ALMI med flera samt myndigheter som Länsstyrelsen och Landstinget.

Hör av Dig!

Utnyttja möjligheten att berätta om din förening!
Vad jobbar ni med? Hur kom ni igång? Planer?
"Ingen kan skriva" säger ni — bara ring eller maila
till Ing-Britt Klang, så får ni hjälp med att berätta!
Alla kontaktmöjligheter vid Ing-Britts bild här
ovanför!

Du kan kontakta vem du vill bland
styrelsens medlemmar – adresser
här ovan.
Välkommen att höra av dig!

Postadress:
**Hela Sverige ska leva/
Länsbyggerådet i Västmanland**
c/o Ing-Britt Klang
Åsgatan 4B
724 63 Västerås